

ظرفیت‌های جهش تولید در دانش‌بنیان‌ها

صعود ۴۸ رتبه‌ای ایران در شاخص جهانی نوآوری طی ۷ سال گذشته نشان می‌دهد ایران کشوری دانش‌بنیان است و بر همین اساس، تحقق جهش تولید در کشور ما آرزویی دست‌نیافتنی نیست. کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی با همکاری مرکز پژوهش‌های مجلس گزارشی درخصوص «مفاهیم و الزامات جهش تولید، ظرفیت‌ها، آسیب‌شناسی و ارائه راهبردها و راهکارها» منتشر کرد که در بخشی از این گزارش به ظرفیت‌شناسی جهش تولید در بخش‌های اقتصادی اشاره شده است. در این گزارش به بررسی ظرفیت‌های جهش تولید در حوزه دانش‌بنیان می‌پردازیم.

جایگاه ایران در علم و فناوری، از وضعیت مناسبی برخوردار است، علاوه بر این شاخص جهانی نوآوری نیز عملکرد مطلوبی از ایران در این شاخص از خود نشان داده است. ایران که از سال ۲۰۱۱ میلادی، به جمع کشورهای این رتبه بندی پیوسته است، در سال‌های گذشته توانسته بین ۱۲۹ کشور در رتبه‌های ۱۱۳ (۲۰۱۳)، ۱۲۰ (۲۰۱۴)، ۱۰۶ (۲۰۱۵) و ۷۸ (۲۰۱۶) قرار گیرد. این روند صعودی، در دو سال اخیر نیز حفظ شده و در حالی که ایران در آخرین گزارش در جایگاه ۷۵ قرار گرفته بود، با جهش بلند خود توانسته است در رده ۶۵ جهانی و دوم آسیای مرکزی و جنوبی قرار گیرد. در سال‌های گذشته نیز توجه نسبتاً مناسبی درخصوص شرکت‌ها و واحدهای فعال در حوزه دانش‌بنیان شده است و باتوجه به بیکاری بالا در فارغ التحصیلان کشور، ظرفیت‌های بالقوه بسیار زیادی در ارتقای کمی و کیفی عملکرد شرکت‌های دانش‌بنیان وجود دارد که البته لازم است این مهم در میان مدت باتوجه به اصلاح رابطه صنعت و دانشگاه در کشور به صورت اصولی و قاعده مند صورت گیرد و ارتباط شرکت‌های دانش‌بنیان با دانشگاه‌ها به عنوان مراجع علم و فناوری صورت گیرد. در بخش ظرفیت‌های سخت افزاری و امکانات فنی تولید در حوزه شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توان صندوق نوآوری و شکوفایی، ۴۳ صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی، پنج صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه فعال در فرابورس و تعداد ۴۹۰۹ شرکت دانش‌بنیان را برشمرد.